

RESSÒ DE LA PARAULA

N'hi ha prou amb la gràcia

El manuscrit acaba en punts suspensius, com volent dir que encara hi ha un llarg seguit d'antinòmies que escauen al bon sacerdot i que constitueixen veritables reptes per a la seva vida. Però hi ha a més una altra frase, a manera d'apèndix i de confessió, que conclou també amb punts suspensius:

«Un home tant diferent de mi...»

Se suposa que ha estat un sacerdot l'escriptor d'aquest text. I, en mirar tot el conjunt d'exigències, s'ha aixecat dintre seu un sentiment profund d'impotència i pobresa. Veu que tot el que se li demana al sacerdot és un muntanya difícil de pujar i que aquestes exigències li depassen absolutament.

No sabem què faria l'autor tot seguit, com a conseqüència d'aquesta percepció. Els punts suspensius, què volen dir? No ens agradaria que la reacció fos girar el cap i plegar. La memòria dels apòstols i de tants sacerdots al llarg de la història bastaria per fer-li desistir d'aquesta actitud. Són molts els que han experimentat els mateixos sentiments que ell i han estat capaços de portar endavant el sacerdoci amb dignitat... Potser els punts suspensius donen a entendre una crida a ser ajudat i ser comprès pels germans laics; potser signifiquin un gest d'abandó a la gràcia de Déu; potser un record d'aquelles paraules de l'apòstol: «En tens prou amb la meua gràcia. En la feblesa es manifesta plenament el meu poder» (2Co 12,9).

Creiem que hem d'anar més enllà. Aquest sentiment d'impotència, lluny de ser quelcom negatiu, és autèntic senyal de salut espiritual. Encara podem dir que constitueix una condició necessària per a discernir la vocació al sacerdoci. Perquè així com la capacitat per a qualsevol treball es mesura segons «el domini» que el candidat té de la professió, la capacitat per al sacerdoci s'ha de mesurar «pel domini que el sacerdot té de la persona». El sacerdot no «es pot dominar» i, en certa manera, no «es pot aprendre» (en el sentit etimològic d'aquesta paraula: «prendre», agafar, posseir, apoderar-se'n). La capacitat per a qualsevol professió depèn de les habilitats, naturals o adquirides, de la persona. Però tots coneixem persones que, per les seves habilitats (intel·ligència, comunicació, lideratge, personalitat, simpatia...), serien uns bons sacerdots i, en canvi, no ho poden ser, perquè potser els falta el més essencial: estar posseïts pel misteri.

Hom arriba a estar posseït pel misteri quan s'ha deixat conquerir i agafar per ell. I hom arriba a deixar-se conquerir quan renuncia ser ell mateix qui conquesta i domina.

—El sacerdot és un cristià que viu absolutament sostingut per la gràcia.

—L'amor de Déu es manifesta i es comunica en la seva feblesa.

—No li cal res més, sinó maldar per ajustar la seva humanitat a aquest amor.

Les qualitats que hem anat esbrinant en el sacerdot, de la mà del Poema Anònim, tot i entrar dintre de la categoria del que sol anomenar-se «qualitats humanes», en el fons, són impossibles, perquè responen a la humanitat que demana el misteri per fer-s'hi present. Deixem, doncs, que el misteri faci la resta.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Crida a la convivència interreligiosa

► Del 4 al 6 de juny Benet XVI va visitar l'illa de Xipre on va fer una crida als cristians a continuar residint a l'Orient Mitjà. «Quan un sacerdot, una comunitat religiosa, una parròquia es manté ferma i continua donant testimoni de Crist és un extraordinari senyal d'esperança, no només per als cristians sinó també per a tots els qui viuen a la regió». Després també va dir: «Us exhorto que ajudeu a crear una confiança mútua entre cristians i no-cristians com a base per construir una pau i una harmonia duradores entre pobles de diferents religions i herències culturals». Benet XVI, que en la foto apareix a la catedral de Sant Joan de Nicòsia, lliurà als bisbes el document de treball del Sínode per a Orient Mitjà que s'iniciarà a Roma el proper 10 d'octubre.

NOVA SÈRIE

Paraules que expressen la fe

Aquesta és una explicació que creiem necessària per als nostres lectors i lectores. Acabada la sèrie dedicada al llibre del Dr. Josep M. Rovira Belloso, *La fe cristiana en la societat actual*, iniciem avui, a la tercera pàgina, una sèrie estreta del llibre *Ah, sí? Com parlar de Déu als infants*, escrit pel Dr. Francesc Torralba i publicat per Editorial Claret.

Francesc Torralba Roselló (Barcelona, 1967) és doctor en filosofia i en teologia i actualment és catedràtic de la Universitat Ramon Llull. Ha publicat fins ara més de cinquanta llibres i és molt conegut per les seves conferències i col·laboracions en diferents mitjans de comunicació. És seglar, casat i pare de cinc fills: Núria, Oriol, Anna, Valentí i Mireia.

Com ell confessa, en el primer dels seus escrits, no és un llibre per a infants, ni per a teòlegs, ni per a filòsofs. «És un llibre per a pares i sobretot per a mares.»

Amb aquesta intenció li hem demanat que ens autoritzés a publicar uns breus articles extrets d'aquest llibre,

que ofereixen un tast del que ell desenvolupa més extensament i amb més matisos en aquesta obra.

Els publiquem perquè creiem que una manera senzilla de parlar als infants de la fe cristiana també pot esdevenir útil per als adults, sobretot en aquests temps de secularització, quan tots —pares i mares, catequistes, professors de religió...— podem tenir dificultats a l'hora de tenir les paraules expressives de la fe.

En la redacció d'aquesta sèrie hem cercat de potenciar sobretot el tema de la visió de Déu com a Amor, que ens sembla que és central en el llibre de Francesc Torralba i que és un dels seus mèrits. En aquest sentit, el llibre del Dr. Torralba diríem també que té una sintonia de fons amb la sèrie anterior, estreta del llibre del Dr. Josep M. Rovira Belloso, centrat en una teologia amarada de mística, és a dir, del Déu que és Amor.

Desitgem que pugui fer un bon servei als nostres lectors i lectores. I agraïm a l'autor i a l'Editorial Claret l'autorització per publicar aquesta selecció de textos extrets del llibre.

ANY MARAGALL

► Oh! Quina cosa més sagrada! Diu sant Joan: «En el principi era la Paraula, i la Paraula estava en Déu»; i diu que per ella foren fetes totes les coses; i que la Paraula es féu carn i habità entre nosaltres.

Quin abisme de llum, Déu meu! Amb quin sant temor, doncs, no hauríem de parlar! Havent-hi en la paraula tot el misteri i tota la llum del món.

► ¡Oh! ¡Qué cosa tan sagrada! Dice san Juan: «En el principio existía la Palabra y la Palabra estaba con Dios»; y dice que por ella fueron hechas todas las cosas; y que la Palabra se hizo carne y habitó entre nosotros. ¡Qué abismo de luz, Dios mío! ¡Con qué santo temor, pues, deberíamos hablar! Habiendo en la palabra todo el misterio y toda la luz del mundo.

(Elogi de la paraula, Barcelona, 15.10.1903)

DIUMENGE XV DE DURANT L'ANY

► Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 30,10-14)

Moisés s'adreçà al poble i li digué: «Escoltaràs el Senyor el teu Déu, guardant els seus manaments i els seus decrets escrits en el llibre d'aquesta Llei, i et convertiràs al Senyor, el teu Déu, amb tot el cor i amb tota l'ànima.

»La Llei que avui et dono no és massa difícil per a tu, ni és fora del teu abast. No és pas al cel, que puguis dir: «Qui és capaç de pujar-hi per anar-la a buscar i fer-nos-la conèixer, perquè la puguem practicar?» Ni és tampoc a l'altra banda del mar, que puguis dir: «Qui és capaç de travessar per anar-la a buscar i fer-nos-la conèixer, perquè la puguem practicar?» Són paraules que tens molt a prop teu per poder-les complir: les tens als llavis, les tens al cor.»

► Salm responsorial (68)

R. *Els humils que busquen Déu sincerament diran: «Tingueu llarga vida.»*

A vós us prego, Senyor, / en aquesta hora propícia; / escolteu-me, Déu meu, vós que estimeu tant, / vós que sou fidel a salvar els amics. / El vostre amor, Senyor, vessa bondat; / mireu-me, responeu, vós que estimeu tant. R.

Jo, Déu meu, sóc un pobre sofrent. / Que el vostre ajut em defensi. / Els meus càntics lloaran el nom de Déu, / reconeixeran la grandesa del Senyor. R.

Se n'alegraran els humils quan ho vegin; / els qui busquen Déu sincerament diran: / «Tingueu llarga vida». / El Senyor escolta sempre els desvalguts, / no té abandonats els seus captius. R.

Déu salvarà Sió, / reconstruirà les viles de Judà; / hi habitaran els servents del Senyor / ells i els seus fills les posseiran, / hi viuran els que estimen el nom de Déu. R.

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

(Col 1,15-20)

Jesucrist és imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació, ja que Déu ha creat totes les coses per ell, tant les del cel, com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons, sobirans, governs i potestats. Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell.

Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts, perquè ell ha de ser en tot el primer. Déu volgué que residís en ell la plenitud de tot el que existeix; per ell Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha, tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist.

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 10,25-37)

En aquell temps, un mestre de la Llei, per provar Jesús, s'alçà i li va fer aquesta pregunta: «Mestre, què he de fer per tenir l'herència de la vida eterna?» Jesús li digué: «Què hi ha escrit a la Llei? Què hi llegeixes?»

Ell contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces, amb tot el pensament, i estima els altres com a tu mateix.» Jesús li diu: «Has respost bé: fes-ho així i viuràs.»

Ell, amb ganes de justificar-se, preguntà a Jesús: «I per a mi, qui són aquests altres?» Jesús prosseguí: «Un home baixava de Jerusalem a Jericó i caigué en mans de lladres, que el despullaren, l'apallissaren i se n'anaren deixant-lo mig mort. Casualment baixava pel mateix camí un sacerdot que el veié, però passà de llarg per l'altra banda. Igualment un levita, quan arribà al lloc, passà de llarg per l'altra banda. Però un samarità que viatjava per aquell indret, quan arribà i el veié, se'n compadí, s'hi acostà, li embenà les ferides, després d'amorosir-les amb oli i vi, el pujà a la seva pròpia cavalcadura, el dugué a l'hostal i se n'ocupà. L'endemà, quan se n'anava, donà dues monedes de plata a l'hostaler dient-li: «Ocupa't d'ell i, quan jo torni, et pagaré les despeses que hagi fet de més.»

Quin d'aquests tres et sembla que va veure l'altre que hem d'estimar, en l'home que havia caigut en mans de lladres?» Ell respongué: «El qui es va compadir d'ell.» Jesús li digué: «Doncs tu fes igual.»

► Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 30,10-14)

Moisés habló al pueblo, diciendo: «Escucha la voz del Señor, tu Dios, guardando sus preceptos y mandatos, lo que está escrito en el código de esta ley; conviértete al Señor, tu Dios, con todo el corazón y con toda el alma.

»Porque el precepto que yo te mando hoy no es cosa que te exceda, ni inalcanzable; no está en el cielo, no vale decir: «¿Quién de nosotros subirá al cielo y nos lo traerá y nos lo proclamará, para que lo cumplamos?»; ni está más allá del mar, no vale decir: «¿Quién de nosotros cruzará el mar y nos lo traerá y nos lo proclamará, para que lo cumplamos?» El mandamiento está muy cerca de ti: en tu corazón y en tu boca. Cúmplelo.»

► Salmo responsorial (68)

R. *Humildes, buscad al Señor, y revivirá vuestro corazón.*

Mi oración se dirige a ti, / Dios mío, el día de tu favor; / que me escuche tu gran bondad, / que tu fidelidad me ayude. / Respóndeme, Señor, con la bondad de tu gracia; / por tu gran compasión, vuélvete hacia mí. R.

Yo soy un pobre malherido; / Dios mío, tu salvación me levante. / Alabaré el nombre de Dios con cantos, / proclamaré su grandeza con acción de gracias. R.

Miradlo, los humildes, y alegraos, / buscad al Señor, y revivirá vuestro corazón. / Que el Señor escucha a sus pobres, / no desprecia a sus cautivos. R.

El Señor salvará a Sión, / reconstruirá las ciudades de Judá. / La estirpe de sus siervos la heredará, / los que aman su nombre vivirán en ella. R.

El bon samarità. Pintura de Domenico Fetti (1589-1642). Museu Thyssen-Bornemisza, Madrid

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los colosenses

(Col 1,15-20)

Cristo Jesús es imagen de Dios invisible, primogénito de toda criatura; porque por medio de él fueron creadas todas las cosas: celestes y terrestres, visibles e invisibles, Tronos, Dominaciones, Principados, Potestades; todo fue creado por él y para él. Él es anterior a todo, y todo se mantiene en él.

Él es también la cabeza del cuerpo: de la Iglesia. Él es el principio, el primogénito de entre los muertos, y así es el primero en todo. Porque en él quiso Dios que residiera toda la plenitud. Y por él quiso reconciliar consigo todos los seres: los del cielo y los de la tierra, haciendo la paz por la sangre de su cruz.

► Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 10,25-37)

En aquel tiempo, se presentó un maestro de la Ley y le preguntó a Jesús para ponerlo a prueba: «Maestro, ¿qué tengo que hacer para heredar la vida eterna?» Él le dijo: «¿Qué está escrito en la Ley? ¿Qué lees en ella?» Él contestó: «Amarás al Señor, tu Dios, con todo tu corazón y con toda tu alma y con todas tus fuerzas y con todo tu ser. Y al prójimo como a ti mismo.» Él le dijo: «Bien dicho. Haz esto y tendrás la vida.»

Pero el maestro de la Ley, queriendo justificarse, preguntó a Jesús: «¿Y quién es mi prójimo?» Jesús dijo: «Un hombre bajaba de Jerusalén a Jericó, cayó en manos de unos bandidos, que lo desnudaron, lo molieron a palos y se marcharon, dejándolo medio muerto. Por casualidad, un sacerdote bajaba por aquel camino y, al verlo, dio un rodeo y pasó de largo. Y lo mismo hizo un levita que llegó a aquel sitio: al verlo dio un rodeo y pasó de largo. Pero un samaritano que iba de viaje, llegó a donde estaba él, y, al verlo, le dio lástima, se le acercó, le vendó las heridas, echándole aceite y vino, y, montándolo en su propia cabalgadura, lo llevó a una posada y lo cuidó. Al día siguiente, sacó dos denarios y, dándoselos al posadero, le dijo: «Cuida de él, y lo que gastes de más yo te lo pagare a la vuelta.» ¿Cuál de estos tres te parece que se portó como prójimo del que cayó en manos de los bandidos?» Él contestó: «El que practicó la misericordia con él.» Díjole Jesús: «Anda, haz tú lo mismo.»

COMENTARI

Qui és el meu pròxim?

La paràbola del bon samarità és un cant a l'amor cristià. Davant d'aquell home mig mort i abandonat, el samarità, a diferència del levita i el sacerdot, es deixa interpel·lar i això li permet d'acostar-se a aquell desconegut sense dificultat. El cura amb atenció i delicadesa, i fins i tot se'l carrega a les espatlles. En un segon moment, demana ajuda a les estructures socials donat que la seva missió és estar al servei de les persones. Mirant de prop el samarità, em sembla veure el mateix Jesús. De fet, el samarità era cristià en el cor. Per a ell, aquell home abandonat era un germà.

Fem marxa enrere en la pàgina evangèlica. Abans que Jesús li expliqués la paràbola, un mestre de la Llei li havia preguntat qui era el seu pròisme, una pregunta molt discutida en els cercles rabínic de l'època. Al final de la paràbola, en canvi, Jesús li torna la pregunta formulant-la, però, de manera molt diferent: li demana la seva opinió sobre qui s'ha comportat com a pròisme de l'home que ha estat agredit pels bandolers. El salt de qualitat és evident. Jesús invita el mestre de la Llei a superar qualsevol disquisició teòrica i evasiva sobre el contingut de la paraula pròisme i a fer-se pròisme indistintament de totes les persones, sense considerar

la seva categoria social. La intervenció de Jesús, doncs, ho ha capgirat tot.

Nosaltres volem saber qui és el pròisme segons la llei i Jesús ens diu: el pròisme ets tu cada vegada que t'acostes a una persona que et necessita. Això significa que la persona necessitada t'ofereix la possibilitat d'estimar. Allò important no és saber qui és el meu pròisme sinó saber que jo he de fer-me pròisme de qualsevol persona que Déu posa en el meu camí. Ara bé, estem disposats a superar les barreres i les discussions inútils que sovint ens impedeixen d'ajudar els germans?

Dra. Núria Calduch-Benages

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setm.): Is 1,10-17 / Sl 49 / Mt 10,34-11,1 ■ **dimarts**: Is 7,1-9 / Sl 47 / Mt 11,20-24 ■ **dimecres**: Is 10,5-7.13-16 / Sl 93 / Mt 11,25-27 □ **dijous**: Is 26,7-9.12.16-19 / Sl 101 / Mt 11,28-30 □ **divendres**: Is 38,1-6.21-22.7-8 / Is 38,10.11.12abcd.16 / Mt 12,1-8 ■ **disabte**: Mi 2,1-5 / Sl 9 / Mt 12,14-21 ■ **diumenge** vinent, XVI de durant l'any (lit. hores: 4a setm.): Gn 18,1-10a / Sl 14 / Col 1,24-28 / Lc 10,38-42.

DIÀLEGS SOBRE LA FE

Un llibre per a pares i mares

Aquest no és un llibre per a infants. Tampoc no és un llibre per a teòlegs, menys encara per a filòsofs. És un llibre per a pares i, sobretot, per a mares. Em pregunto en ell com parlar de Déu als infants del segle XXI. No hi ha dubte que parlar de Déu sempre és difícil i, més encara, en un context espiritualment sec com el nostre, però partim de la convicció que val la pena parlar-ne, fins i tot assumint la possibilitat de no reeixir.

Molts consideren que la qüestió de Déu és una qüestió irrellevant, una temàtica mancada d'interès educatiu, un residu del passat que no interessa les noves generacions. D'altres associen la idea de Déu a sentiments de culpa i de temor que, de cap manera, desitgen que visquin els seus fills.

En el nostre context cultural, occidental, líquid i postmodern, ja no és evident que s'hagi de parlar de Déu als infants. Aquesta és una novetat històrica significativa. Allò que es donava per assentat, és qüestionat. Això exi-

geix un exercici de raonament, de persuasió. Cal evitar el sistemàtic procés de projecció. Seria molt lamentable no parlar de Déu als fills per causa d'una mala transmissió rebuda. Cal donar-los la possibilitat de viure aquesta experiència, estimular la seva dimensió espiritual, però per això cal superar els prejudicis que estan enquistats en l'estructura emocional de la persona.

Parteixo del següent pressupòsit: si Déu no és una força alliberadora, un Amor que edifica i cura des dels dins de la persona, no crec que valgui la pena escatir com parlar de Déu. Els qui creiem que Déu és aquell Amor còsmic que alena la persona i la condueix a la màxima plenitud del seu ésser, no som indiferents a la pregunta sobre com parlar de Déu als infants del segle XXI, perquè considerem que és valuosos que descobreixin, en el fons del seu ésser, aquesta energia creadora de bondat, de veritat i de bellesa.

Francesc Torralba

(Ah, sí? Com parlar de Déu als infants, Editorial Claret)

Lucy y su hermano Lolo

Se llama Lucy. De profesión telefonista. Renunció a formar una familia para dedicarse de lleno a su hermano, imposibilitado en una silla de ruedas, durante 28 años. Hoy, beato Manuel Lozano Garrido. Durante una entrevista para Radio Barcelona me decía:

«Compartir mi vida con la de él fue una inmensa gracia que Dios me otorgó. Lolo era como un hijo para mí. Si hubiera vivido mil vidas, se las hubiera dedicado a él...»

»Lolo fue mi alegría, mi apoyo, mi fuerza espiritual y mi maestro: Me enseñaba a dar y a darme a los demás. Pude apreciar, después de su muerte, que yo no sabía vivir sin él. Entonces comprobé que mi vida había sido la más bonita de todas las vidas. Que mi juventud, junto a él, fue lo más maravilloso que yo viví.

»Lolo era muy delicado y cariñoso; sus detalles eran numerosos. Siempre estaba contento y alegre. Él afirmaba: «Soy de profesión paralítico. No me cambiaría por nada del mundo.» Un día me regaló un ramo de rosas blancas. Me escribió un poema muy bello que al final decía: «Soy la cruz de tu rosario.»

»Lo más grande de su vida y de su dolor era su ofrecimiento total a Jesús. Sabía que su dolor, unido al de Cristo, era redentor y ello le bastaba. Jamás lloramos. Sí que nos reíamos mucho. Siempre estábamos contentos y de buen humor: éramos felices.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

11. ✚ Diumenge XV de durant l'any. Sant Benet (†547), abat, patriarca dels monjos d'Occident, copatró d'Europa (1964) i patró dels arxiviers, bibliotecaris i documentalistes; sant Pius I, papa (140-155) i mr.; santa Olga, reina.

12. Dilluns. Sant Joan Gualbert, abat; sant Abundi, prev. i mr. a Còrdova (854); sant Ignasi Delgado, bisbe i mr.; sant Josep Fernández, prev. i mr.; santa Marciana, vg. i mr.

13. Dimarts. Sant Enric (†1024), emperador germànic; sant Eusebi de Cartago, bisbe; santa Teresa de Jesús dels Andes, vg. carmelitana xilena; santa Sara, vg.

14. Dimecres. Sant Camil de Lel·lis (1550-1614), prev., fund. Servents dels Malalts a Roma (MI, 1582), pa-

tró dels malalts i els infermers; sant Francesc Solano, prev. franciscà, de Montilla, missioner al Perú; santa Adela, viuda; beat Gaspar Bono, prev. mím, de València.

15. Dijous. Sant Bonaventura (1218-1274), bisbe d'Albano i doctor de l'Església, cardenal (franciscà); sant Antíoc, metge mr.; sant Pompili-Maria Pirrotti, prev. escolapi.

16. Divendres. Mare de Déu del Carme o del Carmel (s. XIII), patrona de la gent de mar; santa Magdalena Albrici de Como, vg. agustina.

17. Dissabte. Sant Aleix, pelegrí; santes Justa i Rufina, vgs. i mrs.; santa Marcel·lina, vg., germana de sant Ambrós; sant Lleó IV, papa (847-855); beates Annetta Pelràs, Teresa de Sant Agustí i companyes, vgs. carmelitanes i mrs.

QUERIDOS ABUELOS

Beneficio directo a la familia

Cada vez aparecen más investigaciones que hablan del importante papel de los abuelos y abuelas en sus familias. Conforme se ha ido estudiando este

tema, al que quiero llamar *abuelidad*, se ha ido haciendo más evidente que la experiencia de ser abuelos es compleja y diversa.

Hay estudios que muestran que un apoyo apropiado por parte de los abuelos, y especialmente el apoyo de las abuelas, es de gran utilidad para las madres muy jóvenes y también en las familias con padres divorciados.

Para la gran mayoría de abuelos, la interacción con los nietos es la fuente primordial de satisfacción y afecto; pero, además, la buena relación abuelos-nietos puede beneficiar directamente a la familia. A modo de ejemplos, vean los papeles que pueden desempeñar los abuelos en las familias:

1. Pueden ser un *estabilizador*, cuya presencia constante brinda seguridad en los momentos de transición o de crisis.
2. Su hogar puede ser el lugar de encuentro para el contacto y la reunión familiar.
3. Pueden desempeñar el papel de *guardianes de la familia*, sobre todo en los momentos de turbulencia familiar (divorcios, conflictos familiares, etc.).
4. Pueden ser árbitros y mediadores entre padres e hijos, aliviando las tensiones intergeneracionales.
5. Pueden ser el *historiador de la familia*, ayudando a sus miembros a relacionar su pasado con su presente, a fin de que puedan entender cómo ha evolucionado la familia. Como dice un refrán, «el mayor merecimiento de la vida es ser abuelos».

Dr. Paulino Castells

(Queridos abuelos, Ediciones Ceac. Estimats avis, Ed. Columna)

ENTREVISTA

MANUEL CLARET NONELL

Comunió de l'amor

«Qui vulgui saber de la profunditat humana i de la riquesa espiritual que comporta l'estat conjugal, principalment a partir del Concili Vaticà II, hi trobarà una font de formació personal i espiritual potser sorprenents», assegura el Dr. Manuel Claret quan es refereix al seu darrer llibre: *Matrimoni, comunitat de vida i amor* (editat en català per la Facultat de Teologia de Catalunya i Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona; i en castellà pel Centre d'Estudis Pastorals). Mn. Claret, delegat diocesà de Pastoral Familiar de Barcelona i rector de la parròquia Verge de la Pau de Barcelona, afirma que «el matrimoni es fonamenta en la comunió de l'amor humà, però a la vegada, com diu el Vaticà II, està obert al diví».

La gent és prou conscient del que representa el matrimoni?

Crec que no. Avui hi ha un cert desconcert i desconfiança de la grandesa i la importància del que és el matrimoni. La por al compromís conjugal, la mentalitat divorcista, l'amor líquid, la pèrdua de valors socials i familiars, la visió subjectivista amb l'ambigüitat social actual del contingut de la paraula matrimoni... creen un desconcert en els adults i una dificultat de comprensió entre els joves.

Què cal fer davant la poca o nul·la formació religiosa dels joves... que es volen casar en l'Església?

El primer que cal fer és acollir-los, que es trobin amb una Església que s'interessa i que vol dialogar amb ells. És a partir d'aquí que es pot presentar el missatge cristià. A partir de la realitat de les seves vides i de l'experiència de les seves carències. Quan els que es volen casar veuen que el contingut de la fe enriqueix i obre noves perspectives a la persona, comencen a interessar-se per l'Evangeli. És aquest un moment privilegiat per presentar la fe.

Els joves tenen clar el que és comprometre's a estimar a una altra persona en un amor per sempre?

No, no ho tenen clar. A la pregunta responen que sí, que el seu compromís desitgen que sigui un amor per sempre; però si en un futur les coses no funcionen refaran la seva vida novament. Com fer-los-ho entendre? Que arribin a copsar que el veritable amor és un valor definitiu. El compromís per sempre no és una obligació, un manament, sinó la qualitat del veritable amor.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

CRÒNICA

Final de curs al Seminari Conciliar. El passat 18 de juny a les 20 h va tenir lloc l'acte de conclusió del curs per als seminaristes de Sant Feliu i Barcelona. L'Eucaristia fou concelebrada pel cardenal de Barcelona i el bisbe Agustí, a la capella del seminari. Durant el sopar posterior, el rector, Mn. Turull, va fer un repàs de totes les activitats realitzades durant el curs, en motiu de l'Any Sacerdotal.

Ordenació diaconal. El passat 20 de juny Francisco García va ser ordenat diaca, per la imposició de mans i l'oració de consagració del bisbe Agustí. Un ambient serè i joïós omplia la Catedral de Sant Llorenç, amb la participació de nombrosos fidels, entre els quals religiosos, famílies, joves, i molts parroquians de Sant Baldri (Sant Boi de Llobregat), on col·labora Francisco, com ara el grup d'escolans, animadors de cants i organista. Les paraules d'agraïment del nou diaca van subratllar l'amor del Crist que estima sense que el meresquem i gratuïtament. També va dirigir unes paraules per agrair el testimoni de generositat dels seus pares —en qui l'ordenat reconegué una icona de l'amor de Déu que ens dóna la seva vida— i la companyia dels seus nou germans.

AGENDA

Eucaristia Missionera. 17 juliol, 11 h. Per sisè any consecutiu, les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa celebraran l'Eucaristia Missionera dirigida a

tots els missioners que aquest dia es troben entre nosaltres, als seus familiars i als col·laboradors de les Delegacions de Missions. La presidirà el bisbe Agustí a la capella del Santíssim de la Catedral de Sant Llorenç (Sant Feliu de Llobregat). Es prega confirmar l'assistència: tel. 936 327 630 - missions@bisbatsantfeliu.cat.

Exercicis-convivències d'estiu per a joves. Del 20 al 25 d'agost. Les delegacions diocesanes de Pastoral Vocacional i de Pastoral de Joventut de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat organitzen aquests exercicis-convivències per a joves majors de 18 anys a Gisclareny. El lema d'enguany és «Et vull explicar allò que visc». La inscripció serà oberta fins al 16 de juliol. Més informació i inscripcions: Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, tel. 936 327 630, a/e: secretaria@bisbatsantfeliu.cat.

CULTURA

Concerts d'orgue a Sitges. Dimecres, 14 de juliol, 22 h. Concert d'orgue a càrrec d'Oscar Candendo, de Sant Sebastià, dins del cicle «Els orgues de Catalunya». Dissabte, 17 de juliol, 22 h. Concert de cant coral i orgue a càrrec del cor Emanuel School Choir d'Anglaterra. Organitzats per l'Associació Amics de l'Orgue de Sitges. Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla.

ESGLÉSIA DIOCESANA

Tinc una història per explicar-te...

Miquel Nadal i Montserrat Canto viuen a Sant Llorenç d'Hortons i es van casar fa quaranta anys a la Parròquia de Santa Maria, de Piera. Són anys d'experiència com a família cristiana que traspuen del seu testimoni.

Veiem la nostra vida a l'Església amb optimisme. Però no amb un optimisme inconscient i buit de contingut sinó amb la serenor que ens dóna la pertinença a l'Església com a comunitat de creients que no cal que sigui ni nombrosa, ni «triomfant» sinó senzilla, humil, al costat dels pobres, dels malalts, de les persones soles. Lluny dels poders terrenals, independent, exigent amb nosaltres mateixos, comprensiva amb els altres...

Com a persones i cristians procurem que la nostra família sigui un espai d'acollida per a tothom. Voldríem ser un petit exemple del que Jesucrist ens va ensenyar: escoltar, acollir, ajudar, transmetre valors. I tot això ho procurem fer amb alegria. Mirem de fer que les persones que ens coneguin trobin al nostre costat un caliu de joia, d'amabilitat, d'acollida. És a dir, que se sentin acceptats, estimats: els «nostres», els qui venen a missa i molt especialment els «altres», els qui no creuen.

Ara bé, parlem d'alegria i vitalitat, però també és cert que estem cansats i som febles a voltes. No és fàcil en el moment actual estar plenament convençut d'alguna cosa i encara menys saber transmetre aquest convenciment. Pensem, per exemple, en la política, en la moral i en els valors actuals: canviants, plens de mancances, de desencís.

En aquest context, cal fer un pas endavant i intentar un esforç encara més gran per mostrar les nostres creences i per transmetre-les als del nostre entorn. Cal convèncer i il·lusionar «malgrat tot», conscients que l'Església també és humana.

Aquesta actitud optimista enmig de les aparents contradiccions, potser desconcerti els fills, els amics... Què som per als altres, doncs? Un referent? Un motiu d'estranyesa? Potser de burla?

Estem contents i convençuts de la nostra opció de vida, i volem trobar aquesta energia i força en l'Evangelí, en la nostra comunitat lluitadora i constant, pacient i desconcertada a voltes, que cerca, que vol, que confia i prega, com diu un salm: «Sabent que m'estimeu, tinc plena confiança.»

ECO DE LA PALABRA

Basta con la gracia

El manuscrito acaba en puntos suspensivos, como queriendo decir que aún hay una larga lista de antinomias que corresponden al buen sacerdote y que constituyen verdaderos retos para su vida. Pero hay además otra frase, a manera de apéndice y de confesión, que concluye también con puntos suspensivos:

«Un hombre tan diferente de mí...»

Se supone que ha sido un sacerdote el escritor de este texto. Y, la mirada a todo el conjunto de exigencias, ha despertado en su interior un sentimiento profundo de impotencia y pobreza. Ve que todo cuanto se le pide al sacerdote es una montaña difícil de subir y que estas exigencias le sobrepasan absolutamente.

No sabemos qué haría el autor después, como consecuencia de esta percepción. Los puntos suspensivos, ¿qué quieren decir? No nos gustaría que la reacción fuese dar la espalda y abandonar. La memoria de los apóstoles, y de tantos sacerdotes a lo largo de la historia, bastaría para hacerle desistir de esta actitud. Son muchos los que han experimentado los mismos sentimientos que él y han sido capaces de llevar adelante el sacerdo-

cio con dignidad... Tal vez los puntos suspensivos den a entender una llamada a ser ayudado y ser comprendido por los hermanos laicos; tal vez signifiquen un gesto de abandono a la gracia de Dios; tal vez un recuerdo de aquellas palabras del apóstol: «Te basta con mi gracia. En la debilidad se manifiesta plenamente mi poder» (2Co 12,9).

Creemos que hemos de ir más allá. Este sentimiento de impotencia, lejos de ser algo negativo, es auténtica señal de salud espiritual. Incluso podemos decir que constituye una condición necesaria para discernir la vocación al sacerdocio. Porque así como la capacidad para cualquier trabajo se mide según «el dominio» que el candidato tiene de la profesión, la capacidad para el sacerdocio se ha de medir «por el dominio que el sacerdocio tiene de la persona». El sacerdocio no «se puede dominar» y, en cierta manera, no «se puede aprender» (en el sentido etimológico de esta palabra: tomar, coger, poseer, apoderarse). La capacidad para cualquier profesión depende de las habilidades, naturales o adquiridas, de la persona. Pero todos conocemos personas que, por sus habilidades (inteligencia, comunicación, liderazgo, personalidad, simpatía...), serían unos buenos sa-

cerdotes y, en cambio, no pueden serlo, porque tal vez les falta lo más esencial: estar poseídos por el misterio.

Se llega a estar poseído por el misterio cuando uno se ha dejado conquistar y coger por él. Y se llega a dejarse conquistar, cuando uno renuncia a ser él mismo quién conquista y domina.

—El sacerdote es un cristiano que vive absolutamente sostenido por la gracia.

—El amor de Dios se manifiesta y se comunica en su debilidad.

—No necesita nada más, sino esforzarse por ajustar su humanidad a este amor.

Las cualidades que hemos ido descubriendo en el sacerdote, de la mano del Poema Anónimo, a pesar de entrar dentro de la categoría de lo que suele llamarse «cualidades humanas», en el fondo, son imposibles, porque responden a la humanidad que pide el misterio para hacerse presente. Dejemos, pues, que el misterio haga el resto.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat